

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 maja 2017r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 03.03.2014r. J. H. za kwotę 2100 zł zakupiła rower marki C. o nr ramy (...). W późniejszym okresie dokupiła do niego kosz na bidon o wartości 13 zł, zapięcie (...)L. za kwotę 33 zł oraz zestaw oświetleniowy za kwotę 69 zł. Z roweru tego miał korzystać przede wszystkim syn pokrzywdzonej - R. S. (1) .

W połowie grudnia 2015r. J. H. wyraziła zgodę na pożyczenie roweru marki C. o nr ramy (...) Ł. Ł. (1), który jest synem jej znajomego G. Ł.. Zgodnie z wolą pokrzywdzonej oskarżony był uprawniony wyłącznie do tymczasowego użytkowania roweru.

W dniu 01.01.2016r. podczas wizyty Ł. Ł. (1) w domu pokrzywdzonej na pytanie z jej strony o termin zwrotu roweru oskarżony zapewnił, że zrobi to w najbliższym czasie. W późniejszym okresie oskarżony kilkakrotnie odwlekał termin zwrotu pożyczonego pojazdu powołując się na różne okoliczności. Następnie przekazał pokrzywdzonej, że może odebrać rower pod adresem wynajmowanego przez niego mieszkania. Po udaniu się tam J. H. nie zastała Ł. Ł. (1) a od właściciela mieszkania uzyskała informację, że od dłuższego nie widział jej roweru.

Pomimo upływu ponad dwóch miesięcy oskarżony nie zwrócił pożyczonego roweru. Ł. Ł. (1) bez zgody pokrzywdzonej rozporządził rowerem marki C. o nr ramy (...) o wartości 2000 zł w ten sposób, że w jednym z lombardów znajdujących się na terenie R. oddał go pod zastaw w zamian za udzielenie pożyczki gotówkowej.

J. H. podejrzewając, że Ł. Ł. (1) nie ma zamiaru oddać roweru w dniu 19.03.2016r. skontaktowała się z nim telefonicznie i podczas przeprowadzonej z nim rozmowy wezwała go do natychmiastowego zwrotu pojazdu. Oskarżony przeprosił pokrzywdzoną za zwłokę i kolejny raz zapewnił ją, że odda pożyczony rower ewentualnie inny lepszy. W trakcie tej rozmowy Ł. Ł. (1) poinformował J. H., że stanowiący jej własność rower zastawił w lombardzie. W sprawie zwrotu roweru marki C. o nr ramy (...) telefonicznie z oskarżonym kontaktowała się również N. K. – koleżanka córki pokrzywdzonej. Również i ją oskarżony zapewnił, że odda pożyczony od J. H. rower po uprzednim odebraniu go z lombardu. W dniu kiedy miało to nastąpić Ł. Ł. (1) nie zjawił się i kontakt z nim się urwał.

(zeznania: J. H. k. (...) R. S. (1) k.(...) R. S. (2) k. (...) N. K. k. (...), częściowo wyjaśnienia oskarżonego k. (...)

Ł. Ł. (1) ma (...) lat. Jest on bezdzietnym kawalerem. Oskarżony posiada wykształcenie gimnazjalne. Przed osadzeniem w zakładzie karnym był zatrudniony jako pracownik budowlany. Z tego tytułu miesięcznie osiągał dochód w wysokości około (...) zł. Oskarżony nie posiada żadnego majątku. Nie leczył się psychiatrycznie, neologicznie ani odwykowo. Oskarżony był kilkakrotnie karany w tym za przestępstwa przeciwko mieniu.

(dane osobowe oskarżonego k. (...), karta karna k. (...)

Ł. Ł. (1) na etapie postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że w styczniu 2016r. pożyczył od J. H. rower marki C. w celu dojeżdżania nim do pracy. Podał, że w lutym 2016r. zastawił pożyczony rower w lombardzie za kwotę 200 zł gdyż potrzebował pieniędzy na wyjazd do W.. Oskarżony wyjaśnił, że o tym fakcie poinformował swojego ojca, który był znajomym pokrzywdzonej. Ł. Ł. (1) podał, że gdy kończył się termin spłaty pożyczki w lombardzie zadzwonił tam z informacją, że przyjedzie odebrać rower. Oskarżony podał również, że miał zadzwonić do J. H. i powiedzieć jej o tym, że po odebraniu roweru z lombardu odda go jej. Oskarżony wskazał, że nie udało mu się odebrać przedmiotowego roweru z lombardu gdyż był on zamknięty a następnie ponownie wyjechał do pracy do W. i już nie wrócił do R. gdyż w późniejszym okresie został zatrzymany i osadzony w zakładzie karnym. Ł. Ł. (1) podał, że jego działanie nie było celowe gdyż zamierzał wykupić rower J. H. z lombardu lecz na skutek problemów

osobistych nie udało mu się to. Zadeklarował chęć naprawienia wyrządzonej szkody. Ponadto przeprosił za swoje zachowanie.

Wyjaśnienia złożone przez Ł. Ł. (1) tylko w części Sąd uznał za wiarygodne. Powyższa ocena dotyczy tej ich części, w której przyznał, że pożyczył rower od J. H., że rozporządził nim poprzez oddanie go do lombardu i ostatecznie go nie zwrócił. We wskazanym zakresie relacja oskarżonego koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd nie dał natomiast wiary pozostałej części wyjaśnień oskarżonego. W ocenie Sądu ich treść stanowi wyraz przyjętej przez niego linii obrony, która zmierzała do usprawiedliwienia swojego postępowania i wykazania, że nie zwrócił roweru z przyczyn od niego niezależnych. W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż okoliczności przedstawione przez oskarżonego nie mogą zostać uznane za usprawiedliwiające jego działania skoro nie posiadał zgody J. H. na zastawienie należącego do niej roweru w lombardzie a wyłącznie był uprawniony do jego użytkowania. Tym samym z jego wyjaśnień wynika, że wbrew woli pokrzywdzonej dokonał rozporządzenia jej mieniem. W konsekwencji bez znaczenia dla jego odpowiedzialności pozostają mające zaistnieć w późniejszym czasie okoliczności z jakich nie mógł odebrać roweru z lombardu. Ponadto w świetle doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania tłumaczenia oskarżonego dotyczące przyczyn z jakich rzekomo nie odebrał roweru z lombardu należy uznać za naiwne. Chodzi zwłaszcza o wskazaną przez niego okoliczność iż podczas jego przejściowego pobytu w R. lombard był zamknięty a w późniejszym okresie z powodu zatrudnienia w W. nie przyjeżdżał już do R.. Gdyby oskarżony rzeczywiście miał zamiar zwrotu roweru to podjąłby skuteczne działania aby go odebrać z lombardu ewentualnie będąc zatrudnionym próbowałby zwrócić pokrzywdzonej wartość roweru lub przynajmniej jej część. Ł. Ł. (2) poprzestał jedynie na pustych deklaracjach dotyczących zwrotu roweru a ostatecznie zerwał kontakt z pokrzywdzoną.

Dokonując ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach J. H., w których przedstawiła okoliczności w jakich pożyczyła rower oskarżonemu. Pokrzywdzona opisała również czynności podjęte wobec Ł. Ł. (1) w celu skłonienia go do zwrotu roweru oraz ich wyniki. Ponadto relacja J. H. dotyczyła wartości przywłaszczonego roweru. Zeznania pokrzywdzonej są jasne, logiczne i konsekwentne. Przedstawione przez nią okoliczności faktyczne znajdują potwierdzenie w zeznaniach pozostałych świadków oraz treści przedłożonej przez nią dokumentacji dotyczącej przywłaszczonego roweru.

Sąd dał również wiarę zeznaniom R. S. (1) i R. S. (2). Relacje wymienionych świadków dotyczyły tych samych okoliczności co zeznania pokrzywdzonej. W ocenie Sądu zeznawali oni w sposób przekonujący i zgodny z posiadaną wiedzą. Zeznania R. S. (1) i R. S. (2) są ze sobą zbieżne jak również w pełni korespondują z tym co podała pokrzywdzona.

Z tych samych względów Sąd uznał za wiarygodne także zeznania N. K.. Świadek będąca koleżanką R. S. (2) przedstawiała posiadane informacje związane z pożyczaniem przez J. H. roweru marki C. Ł. Ł. (1).

Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w aktach sprawy dowody z dokumentów wskazanych wyżej jako podstawa ustaleń faktycznych, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego podmioty w zakresie ich kompetencji, w sposób rzetelny, szczegółowy i zgodny z prawem, a ich treść, zarówno co do autentyczności jak i rzetelności, nie budziła wątpliwości Sądu, tym bardziej, że żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich wiarygodności.

Oskarżonemu zarzucono popełnienie przestępstwa o znamionach określonych w art. 284 § 2 kk. Odpowiedzialności karnej na podstawie ww. przepisu podlega ten kto przywłaszcza sobie powierzoną mu rzecz ruchomą.

Przez przywłaszczenie na gruncie art. 284 § 2 kk należy rozumieć rozporządzenie cudzą rzeczą ruchomą jak swoją własnością. Inaczej mówiąc jest to bezprawne, z wyłączeniem osoby uprawnionej, rozporządzenie rzeczą ruchomą znajdującą się w posiadaniu sprawcy przez włączenie jej do swego majątku i powiększenie w ten sposób swojego stanu posiadania lub stanu posiadania innej osoby albo wykonywanie w inny sposób w stosunku do rzeczy ruchomej uprawnień właścicielskich, bądź też przeznaczenie jej na cel inny niż przekazanie właścicielowi (wyrok SN z dnia 6 stycznia 1978 r., sygn. akt V KR 197/77). Manifestacja zamiaru włączenia przez sprawcę rzeczy do swojego majątku dokonywać się może w różnorodnych formach. Istotne dla tych zachowań jest uzewnętrznienie celu sprawcy,

sprowadzającego się do woli zerwania więzi łączącej właściciela z rzeczą i włączenia jej do swojego majątku lub traktowania rzeczy przez sprawcę jak własnej.

Przedmiotem czynności wykonawczej przestępstwa sprzeniewierzenia może być wyłącznie rzecz ruchoma powierzona przez osobę uprawnioną sprawcy, tj. przedmiot materialny, który jest wyodrębniony, może samodzielnie występować w obrocie oraz przedstawia wartość majątkową. Rzeczą w rozumieniu art. 284 kk może być także przedmiot, o jakim mowa w art. 115 § 9 kk. Przepis art. 284 § 2 kk wymaga ponadto, aby stanowiąca przedmiot sprzeniewierzenia rzecz była rzeczą cudzą, a więc taką, co do której sprawca nie ma jakichkolwiek praw. Natomiast przez powierzenie rzeczy ruchomej należy rozumieć przekazanie władztwa nad rzeczą sprawcy, z zastrzeżeniem jej zwrotu właścicielowi lub osobie posiadającej inne prawo do rzeczy. Powierzenie oznacza więc przeniesienie władztwa nad rzeczą z uprawnionego na sprawcę bez prawa rozporządzania nią jak swoją własnością, z jednoczesnym konkretnym oznaczeniem sposobu jej wykonywania przez osobę, której rzecz jest powierzona.

Przestępstwo określone w art. 284 § 2 kk ma charakter materialny. Do jego znamion należy skutek w postaci utraty władztwa przez właściciela nad rzeczą ruchomą powierzoną sprawcy. Skutek stanowiący znamię sprzeniewierzenia powstaje w chwili rozporządzenia rzeczą przez sprawcę z wyłączeniem osoby uprawnionej, a więc gdy wola rozporządzenia rzeczą zostaje uzewnętrzniona poprzez zachowanie sprawcy.

Przestępstwo określone w art. 284 § 2 kk należy do kategorii tzw. przestępstw kierunkowych. Kodeks karny wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym jest włączenie powierzonej rzeczy do majątku sprawcy lub postępowanie z nią jak z własną w inny sposób. Wyklucza to możliwość popełnienia tego przestępstwa z zamiarem wynikowym. Istotnym elementem strony podmiotowej sprzeniewierzenia jest wola włączenia rzeczy do swojego majątku lub wola postępowania z nią jak z własną (por. wyrok SN z dnia 14 stycznia 2003r., sygn. akt II KKN 273/01). Sprawca musi obejmować świadomością wszystkie znamiona typu czynu zabronionego przewidzianego w art. 284 § 2 kk, w tym także fakt, że rzecz została mu powierzona.

Odnosząc powyższe uwagi do poczynionych ustaleń faktycznych Sąd uznał, że Ł. Ł. (1) zrealizował znamiona zarzuczonego mu przestępstwa.

Na wstępie należy stwierdzić, iż oskarżony jest osobą zdatną do ponoszenia odpowiedzialności karnej na podstawie art. 284 § 2 kk. O tym, że oskarżonemu został powierzony rower marki C. o nr ramy (...) świadczy fakt, że został on mu przekazany przez J. H. wyłącznie do krótkotrwałego używania z zastrzeżeniem jego zwrotu. Oskarżonemu zostało zatem przekazane władztwo nad rowerem bez prawa rozporządzania nim jak swoją własnością, z jednoczesnym konkretnym oznaczeniem sposobu jego wykonywania. Przedmiotowy pojazd mógł być przedmiotem czynności wykonawczej przestępstwa sprzeniewierzenia gdyż stanowił on własność J. H., do którego oskarżonemu nie przysługiwało żadne prawo.

Zachowanie oskarżonego wobec ww. pojazdu należy uznać za przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej. Ł. Ł. (1) pomimo kilkukonnych żądań pokrzywdzonej nie dokonał bowiem zwrotu pożyczonego roweru, wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi wynikającemu ze stosunku prawnego łączącego go z pokrzywdzoną. Jednocześnie rozporządził nim jak swoją własnością oddając go pod zastaw w jednym z lombardów. Wskazane wyżej zachowanie stanowiło zatem manifestację zamiaru dysponowania jak właściciel ww. rzeczą należąca do pokrzywdzonej. Określony w art. 284 § 2 kk skutek również nastąpił. W efekcie działań oskarżonego doszło bowiem do utraty władztwa przez właściciela nad pojazdem powierzonym Ł. Ł. (1) definitywnie w dniu 19 marca 2016r., kiedy to pokrzywdzona zażądała zwrotu roweru, a oskarżony nie zwrócił go.

Od strony podmiotowej zachowanie oskarżonego charakteryzowało się zamiarem bezpośrednim. Z okoliczności sprawy wynika, iż Ł. Ł. (1) był świadomy, iż nie może swobodnie rozporządzać, dysponować rowerem marki C. i powinien go zwrócić. Powyższa ocena wypływa z analizy okoliczności w jakich oskarżony wszedł w posiadanie wymienionego pojazdu. Ponadto zgromadzone dowody w szczególności treść zeznań pokrzywdzonej świadczy, iż był on świadomy, że został wezwany do zwrotu roweru, który znajdował się w jego dyspozycji w drodze rozmowy telefonicznej w dniu 19 marca 2016r. Pomimo wymienionych okoliczności oskarżony nie wypełnił obowiązku

wynikającego ze stosunku prawnego łączącego go z pokrzywdzoną jak również nie zastosował się do jej żądań. Przyjąć zatem należy, że jego postępowanie objęte było zamiarem postępowania z pojazdem jakby stanowił on jego własność, z wyłączeniem uprawnionego podmiotu.

Stopień szkodliwości społecznej czynu popełnionego przez Ł. Ł. (1) jest znaczny. Przy dokonywaniu oceny w tym zakresie Sąd wziął pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra oraz rozmiar wyrządzonej szkody. Oskarżony swym postępowaniem godził w bardzo istotne dobro prawne jakim jest prawo własności. Ponadto w wyniku przestępstwa została wyrządzona pokrzywdzonej istotna szkoda majątkowa.

Czyn popełniony przez oskarżonego miał charakter zawiniony w stopniu znacznym. Ł. Ł. (1) jest osobą pełnoletnią. W czasie czynu nie miał on wyłączonej ani ograniczonej w stopniu znacznym, z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych, możliwości pokierowania swoim postępowaniem lub rozpoznania jego znaczenia. W trakcie postępowania nie zostały także ujawnione inne okoliczności umniejszające winę oskarżonego. Można zatem postawić mu zarzut, że postąpił wbrew prawu mając możliwość zastosowania się do jego norm.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał Ł. Ł. (1) za winnego popełnienia przestępstwa z art. 284 § 2 kk.

Wobec tego, że przestępstwo przypisane oskarżonemu zagrożone są sankcją w postaci kary pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, a więc nie przekraczającą 8 lat, zaś okoliczności jego popełnienia wskazują na to, iż w stosunku do Ł. Ł. (1) cele kary zostaną osiągnięte poprzez orzeczenie kary innego rodzaju, Sąd kierując się normą przepisu art. 37a kk za popełniony przez niego czyn wymierzył mu karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 25 godzin w stosunku miesięcznym. Na trafność powyższej oceny wskazuje postawa oskarżonego po popełnieniu przestępstwa. Ł. Ł. (1) przeprosił za swoje zachowanie oraz zadeklarował chęć naprawienia wyrządzonej szkody.

Wymierzona oskarżonemu kara mieści się w granicach określonych przez ustawę. Ponadto dolegliwość z niej wynikająca zdaniem Sądu nie przekracza stopnia winy oskarżonego i jednocześnie jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa. Sąd ustalając rodzaj i wysokość kary uwzględnił również fakt, iż oskarżony był już karany za przestępstwa przeciwko mieniu.

Sąd uznał, iż dolegliwość wynikająca z wymiaru kary określonej w wyroku będzie wystarczająca do osiągnięcia celów kary w aspekcie prewencji generalnej, tj. z punktu widzenia kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, czyniąc zadość poczuciu społecznej sprawiedliwości, jak i w aspekcie prewencji indywidualnej. W ocenie Sądu tak orzeczona kara jest wystarczająca dla wytworzenia w oskarżonym krytycznej oceny popełnionego czynu.

Wobec faktu, że w efekcie przestępstwa popełnionego przez Ł. Ł. (1) pokrzywdzonej została wyrządzona szkoda majątkowa Sąd w myśl art. 46 § 1 kk zobowiązał oskarżonego do jej naprawienia w całości poprzez zapłatę na rzecz J. H. kwoty 2000 zł stanowiącej równowartość przywłaszczonego roweru.

Jednocześnie Sąd zwolnił oskarżonego z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uznając, że ich poniesienie byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na jego sytuację majątkową i rodzinną, możliwości zarobkowe oraz wysokość osiąganych dochodów.

Z uwagi na fakt, iż koszty pomocy prawnej udzielonej Ł. Ł. (1) przez obrońcę wyznaczonego z urzędu nie zostały przez niego pokryte w całości ani w części Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. T. kwotę 516,60 zł tytułem wynagrodzenia za występowanie w sprawie jako obrońca z urzędu oskarżonego. Wysokość przyznanego adwokatowi wynagrodzenia znajduje uzasadnienie w przepisach Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

SSR Wioletta Zawora

ZARZĄDZENIE

(...)

(...) adw. Ł. T.

(...)

(...)(...), (...)